

The Holy See

**DISCORSO DI SUA SANTITÀ BENEDETTO XVI
AI VESCOVI DELLA CONFERENZA EPISCOPALE DI UNGHERIA
IN VISITA "AD LIMINA APOSTOLORUM"**

Sabato, 10 maggio 2008

Kedves és tiszteletreméltó Testvéreim a püspöki rendben!

Nagy örömmel fogadlak Benneteket, a magyarországi Egyház Főpásztorait, *ad limina Apostolorum* látogatástok alkalmából. Szeretettel köszöntelek Titeket. Hálás vagyok Erdő Péter Bíboros Úrnak, aki az egész Püspöki Kar nevében köszöntött engem. Azon túl, hogy kinyilvánította testvéri érzelmeiteket, amelyeket szívélyesen megköszönök, világosan meghatározta hazátok társadalmának és katolikus közösségének fontosabb jellemzőit, egyben összegzést is nyújtott mindarról, amit e napokban személyes találkozásaink alkalmával hallottam Tőletek. Így, Kedves Testvéreim, a gondjaitokra bízott nép lélekben közöttünk van, örömeivel és bánatával, gondjaival és reménységével. Mi pedig mindenekelőtt azért kérjük Szent Péter és Pál közbenjárását, hogy a hívek megtalálják azt az erőt, amely képesíti őket az Isten Országának teljessége felé vezető úton való megmaradásra. Ebben az Apostoli Szék is, amely szeretetben elől jár, szívesen nyújt segítő kezet.

A kommunista rendszer hosszú időszaka rendkívül nyomasztó örökséget hagyott a magyarság számára. Ennek még mindig érezzük következményeit: különösképpen azt, hogy sokak számára nehézséget okoz a mások iránti bizalom. Ez jellemző mindazokra, akik oly hosszú ideig a gyanakvás légkörében éltek. A bizonytalanság is hangsúlyozottan megtapasztalható a nehéz gazdasági helyzetben, s a fogyasztói társadalom felfokozott igényei közepette nem látunk jobbulást. Az emberek általában tudatában vannak annak, hogy korunk nem jeleskedik sem a gondolkodás, sem az akaraterősség területén. Amint azt ti is megjegyeztétek, manapság gyakorta nehézséget okoz a teológiai és lelki érdeklődés elmélyítése, mert nem ritka jelenség az a hiányosság, amely egyrészt a szellemi igényesség, másrészt a hitigazságok objektív megtapasztalásának területén tapasztalható. Ebben az összefüggésben az Egyház továbbra is tanítómesterünk, de mindig és elsősorban édesanyánk marad, hogy táplálja bennünk a kölcsönös

bizalmat és a reményt.

A szekularizáció terjedése elsősorban a családokat sújtja. A család Magyarországon is súlyos válságban van. Erről tanúskodik a házasságkötések számának jelentős csökkenése és a válások, és még inkább a túl korai válások számának növekedése. Egyre gyakoribb jelenség a házasságkötés nélküli együttélés. Jogos volt kritikátok a homoszexuálisok együttélésének polgárjogi elismerésével kapcsolatban, mert az nemcsak az Egyház tanításával ellentétes, hanem a magyar alkotmánnyal is. Ez a helyzet, amelyet súlyosbít a nagycsaládok támogatási rendszerének hiányossága, a születések számának drasztikus csökkenéséhez vezetett, s ezt még drámaibbá teszi az abortusz elterjedt gyakorlata. A család válsága ugyanakkor nagy kihívás az Egyház számára is. Megkérdőjeleződik a házassági hűség és még inkább mindazok az értékek, amelyek a társadalom alapját képezik. Természetes ezért, hogy e nehézséget nem csupán a családok érzik meg, hanem még inkább a fiatalok. A városokban a szórakozás új formái várnak rájuk, a falvakban pedig sokszor magukra vannak hagyatva. Ezért nagyra értékelem a számos kezdeményezést, amelyet az Egyház támogat, a rendelkezésre álló kevés eszközök szűkössége közepette. Továbbképzésekkel és az irántuk érzett barátság kifejezésével neveli őket a felelősségvállalás fontosságának felismerésére. Gondolok például az egyházi kórusokra, amelyek dicséretes módon ápolják és terjesztik a szent zenét. Az új nemzedékek kapcsán továbbá igen pozitív a katolikus iskolák ügyének támogatása, különösen a Katolikus Egyetemé, amelynek azt kívánom, hogy őrizze meg és fejlessze tovább eredeti önazonosságát. Bátorítlak Benneteket abban, hogy folytassátok törekvéseiteket az iskolai és egyetemi lekipásztorkodásban, s általában a kultúra világának evangelizálása területén. Manapság élünk a tömegkommunikáció eszközeivel is. Ezen a területen Egyházatok újabban jelentős előrelépést mutathat fel.

Tiszteletreméltó Testvéreim, hogy a nép hitét megtartsátok, helyesen teszitek, ha értékelve a hagyományos kezdeményezéseket, felújítjátok azokat. Ilyenek a zarándoklatok és a magyar szentek, különösképpen Szent Erzsébet, Szent Imre és természetesen Szent István tisztelete. A zarándoklatok kapcsán, nagyra értékelem a Szent Péter Székéhez való zarándoklás hagyományának megőrzését (amelynek egyik jellegzetes kifejeződése hogy az Apostol Bazilikájában van egy gyönyörű Magyar Kápolna). Örömmel értesültem arról, hogy egyre gyakoribbak a zarándoklatok Máriazellbe, Czestochowába, Lourdes-ba, Fatimába és az Isten Irgalmasság új Szentélyébe, Krakkóba, ahol Püspöki Karotok újabban egy „Magyar Kápolnát” alakított ki. A XX. század folyamán nem hiányoztak Nálatok sem a hit hősi tanúi: őriztétek meg emléküket, hogy az általuk keresztény lélekkel viselt szenvedések továbbra is növeljék a hívek és minden igazság és igazságosság után vágyó ember bátorságát és hűségét.

Van egy másik gond, amelyben osztozom veletek: a papok hiánya és ennek következtében az Egyház fölszentelt szolgálóinak lekipásztorkodási munkájával való túlterheltsége. Ez a probléma Európa számos országában tapasztalható. Mindenesetre arra kell odafigyelni, hogy a papok megfelelően alakítsák saját lelki életüket, hogy a nehézségek és a sürgető munka ellenére, ne veszítsék el életük és szolgálatuk középpontját. Ebből következően meg tudják különböztetni a lényegest a

kevésbé lényegestől, és megtalálják a mindennapi munka helyes értékrendjét. Újra hangsúlyoznunk kell, hogy éppen a Krisztushoz való örömteli tartozás, amelynek a papok a tanúi híveik körében, hathatós ösztönzés arra, hogy a fiatalok nyitottak legyenek Isten hívásának felismerésére. Különösképpen fontos, hogy az eucharisztia és a bűnbánat szentségével elsősorban maguk a papok éljenek, hűségben, kitartással, továbbá, hogy legyenek készségesek híveiknek e szentségekkel való ellátásában is. Az elmagányosodás veszélyét kerülendő elengedhetetlen továbbá a papi testvériség ápolása. Ugyancsak fontos a papok és a laikus hívek közti pozitív és tiszteletteljes kapcsolatokra való bátorítás, a *Presbyterorum ordinis* zsinati dekrétum tanítása szerint. A papok és a szerzetesek együttműködése is még tovább bővíthet. Ilyen szempontból felhívnám figyelmeteket a női szerzetesközösségekhez intézett bátorításomra. Arra, hogy továbbra is alázatosan folytassák értékes tevékenységüket a legszegényebbek szolgálatában.

Tiszteletreméltó Testvéreim, a szekularizáció ellenére, a Katolikus Egyház, a vallási hovatartozás viszonyítási pont marad igen sok magyar ember számára. Ezért igen kívánatos, hogy az állami hatóságokkal való kapcsolatokban az együttműködést kölcsönös tisztelet hassa át. Ebben segítenek a kétoldalú egyezmények is, amelyek korrekt betartásán a paritásos bizottság őrködik. Ez majd az egész magyar társadalom javára lesz, különösen is az oktatás és a kultúra területén. S mivel az Egyház, az iskolaügyben és a szociális munkában való elkötelezettsége révén hatékonyan szolgálja a polgári társadalmat, azt óhajtjuk, hogy ebben a tevékenységében támogassák az állami tényezők is. Különösen is gondolok a szükségét szenvedő csoportokra: egyházi részről elkötelezettségek ne csökkenjen a fennálló gazdasági nehézségek ellenére sem, az ő szolgálatukban.

Tiszteletreméltó Testvéreim, végezetül arról kell szót ejtenünk, hogy az Egyház tanításának megőrzésében való egységek számomra az öröm és a megerősödés forrása. Maradjatok meg ebben az egységben és fejlesszétek azt! Örömömre szolgál, hogy utóbb szorosabbá fűztétek kapcsolataitokat a szomszédos országok püspöki karaival, különösen is Szlovákiával és Romániával, ahol magyar kisebbségek élnek. Dicséretesnek tartom ezt a vonalvezetést, amely őszinte evangéliumi lélekből és a harmonikus együttélés iránti bölcs aggodalomból fakad. Nem lesz könnyű megoldani a feszültségeket, de az Egyház által elkezdett út igaz és ígéretes. Ezt és minden más pasztorális kezdeményezéseket szívesen támogatom; kiváltképpen gondolok itt a „Biblia Évére”, amelyet a 2008. esztendőre igen alkalmasan meghirdettetek, egyetértésben a Püspöki Szinódus következő rendes ülésével. Ez számotokra is rendkívül jó alkalom arra, hogy elmélyítsétek a keresztény testvérekkel és más felekezetekkel való jó kapcsolataitokat. Amikor hálát adunk Istennek szüntelen megtapasztalható segítségéért, rátokra és szolgálatotokra a Szűzanya Mária anyai gondosságát hívom. Imáimról biztosítalak Titeket, és szívesen adom az Apostoli Áldást, amelyet kiterjesztek egyházmegyéitekre és az egész magyar nemzetre.

